

Handläggare
Anette Manoti
Telefon: 0850824582

Till Skärholmens stadsdelsnämnd
2021-04-29

Motion om bidrag till fastighetsägare för att återställa förvanskade fasader

- Svar på remiss KS 2020/1483

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Ärendet gäller en motion från Sverigedemokraterna om att kommunfullmäktige bör inrätta ett bidrag till fastighetsägare som vill återställa förvanskade fasader. I remissvaret beskriver förvaltningen begreppen bygglov, kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och byggnadsminne enligt kulturminneslagen. Stadsmuseet har inventerat byggnader i alla Skärholmens stadsdelar och gjort en kulturklassificering.

Förvaltningen vill lyfta att både Stadsbyggnadskontoret och Stadsmuseet har god tillgänglighet för rådgivning till fastighetsägare. Fastighetsägare kan även söka bidrag hos Länsstyrelsen för vård och underhåll av en fastighet som klassats som byggnadsminne. Förvaltningen gör ingen bedömning av förslaget genomförbarhet utan hänvisar till Stadsbyggnadskontorets och Stadsmuseets svar på remissen.

Bakgrund

I motionen nämns några begrepp som stadsdelsförvaltningen vill beskriva.

Kulturhistoriskt klassificerade byggnader

Ett begrepp som används i samhället är ordet ”K-märkt”, det härstammar från en lag som inte längre finns kvar. Istället heter det kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Stockholms stadsmuseum ansvarar för att inventera och klassificera stadens kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Klassificeringen används i det dagliga arbetet inom stadens förvaltningar bland annat i samband med detaljplanering och prövning av bygglov. Stadsmuseet klassificerar byggnader i fyra kategorier med färgerna blått, grönt, gult och grått.

- Blått anger bebyggelse vars kulturhistoriska värde motsvarar fordringarna för byggnadsminnen i kulturminneslagen.
- Grönt betyder att fastigheten har bebyggelse som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.
- Gult avser en fastighet med bebyggelse av positiv betydelse för stadsbilden och/eller av visst kulturhistoriskt värde.
- Grått anger att fastigheten inte tillhör någon av de andra kategorierna. De fastigheter som är uppförda 1990 eller senare har inte klassificerats.

Stadsmuseets kulturhistoriska klassificering utgår ifrån Plan-och bygglagen (PBL). För synnerligen och särskilt kulturhistorisk värdefull bebyggelse, det vill säga blå- och grönmarkerade byggnader gäller 3 kap 12 § i (PBL).

12 § Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär, får inte förvanskas. Lag (1994:852).

För all bebyggelse gäller 3 kap 10 § och 13 § i (PBL).

10 § Ändringar av en byggnad skall utföras varsamt så att byggnadens karaktärsdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas till vara. Lag (1998:805).

13 § Byggnaders yttre skall hållas i vårdat skick. Underhållet skall anpassas till byggnadens värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt samt omgivningens karaktär. Byggnader som avses i 12 § skall underhållas så att deras särart bevaras. Lag (1994:852).

Stadsmuseets byggnadsantikvarier erbjuder rådgivning till fastighetsägare och bostadsrättsföreningar som står i begrepp att renovera eller vill få mer kunskap om hur de ska vårda sin fastighet. Stadsmuseet har också genomfört en bebyggelseinventering och skickat ut ett faktablad till fastighetsägare i Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. På faktabladets kartor anges den kulturhistoriska klassificeringen, samtliga av Skärholmens stadsdelar har byggnader i alla fyra färgkoderna. För mer information,

<https://digitalastadmuseet.stockholm.se/fotoweb/archives/5004-Dokument-och-publikationer/?961=05.+Faktablad+ytterstaden>

Byggnadsminne

Länsstyrelsen kan skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader genom att förklara dem som byggnadsminne enligt kulturminneslagen, det vill säga blå färgkod i Stadsmuseets klassificering. För att vårda ett byggnadsminne kan fastighetsägaren ansöka om bidrag från Länsstyrelsen. Vill fastighetsägaren göra ändringar, exempelvis en renovering, krävs ett tillstånd av Länsstyrelsen. Det finns också statligt ägda byggnadsminnen som regeringen beslutat om. Tillstånd för ändringar av dessa hanteras av Riksantikvarieämbetet.

Bygglov

Stadsbyggnadsnämnden prövar ansökan om bygglov. Inför en bygglovsansökan erbjuder stadsbyggnadskontoret informationstjänster. Förutom webbinformation eller telefonsamtal, kan fastighetsägaren boka ett personligt möte. Det finns även möjlighet för fastighetsägaren att rådgöra med byggnadsinspektörer i tekniska frågor.

Om en fastighetsägare brister i sitt ansvar för underhåll eller inte följer anvisningarna i bygglovet, kan det utdömas vite med höga belopp. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över byggnadsnämnden, fastighetsägare som inte är nöjda med bygglovet kan överklaga till Länsstyrelsen i Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelningen Medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Ärendet

Sverigedemokraterna har skrivit en motion till kommunfullmäktige om att inrätta ett bidrag till fastighetsägare som vill återställa förvanskade fasader. I motionen beskrivs att det finns många kulturklassade fastigheter som vid renovering förlorat sin ursprungliga fasad, port eller fönster. Motionärens förslag är att inrätta ett bidrag för kulturklassade fastigheter i form av;

- kulturbidrag till fastighetsägares merkostnader när originalfasader på kulturfastigheter renoveras
- kulturbidrag till fastighetsägare om det uppstår merkostnader för att återställa förvanskade fasader
- upplysning om kulturbidrag och rådgivning i samband med ansökan om bygglov

Motionären anser att förslaget kommer öka fastighetsägares intresse att renovera eller återställa originalfasader.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen. Förvaltningen vill lyfta att både stadsbyggnadskontoret och stadsmuseet har god tillgänglighet för rådgivning till fastighetsägare. Fastighetsägare kan även söka bidrag hos Länsstyrelsen för vård och underhåll av en fastighet som klassats som byggnadsminne. Förvaltningen gör ingen bedömning av förslaget genomförbarhet utan hänvisar till Stadsbyggnadskontorets och Stadsmuseets svar på remissen.

Jämställdhet

Förvaltningen gör bedömningen att ärendet inte direkt berör kvinnor och män och att det varken bidrar till stadens jämställdhetsmål eller de nationella jämställdhetspolitiska målen. Med hänvisning till det genomförs ingen jämställdhetsanalys.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Sara Heppling Trygg
Ansvarig

Bilagor

1. Motion om bidrag till fastighetsägare för att återställa förvanskade fastigheter

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-04-12
Sara Heppling Trygg, Avdelningschef	2021-04-12